

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
 Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47,
 Corespondențele sunt a se adresa la:
 Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
 Episole nefrancate se refuză. — Articulele nepublicați nu se înșapoață.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu literă garmonă — și timbrul de 30 cr. pentru
 ře-care publicare.

Idus Martii.

Sibiu, 3 Martie

Simțemintele cele nobile le respectăm, până de a deosebi credințe politice sau religioase, la ori și cine.

Foile maghiare din patrie au anunțat încă de mai nainte serbările imprenute cu banchete în aducerea aminte despre dilele din Martie din anul 1848.

Tot așa ne spun diarele dela Vienna, că se va serba și acolo aducerea aminte a întemplierilor din dilele acele.

Însemnatatea anului 1848 pentru Români din Transilvania se începe cu 3/15 Mai, șiuva, în care după sute de ani se aude earăși vocea Românilor în imperiul și în lume, șina dela carea, deși pe lângă mari jertfe să începe pentruca în pas greioiu să se desvoale o epocă nouă și pentru o poporă în considerabilă din monarchia austro-ungurească ignorată și căcată în picioare mai multe seculi. Pentru noi Români au așa dară dilele din Martie a. 1848 nu o însemnatate indirectă.

Dacă dilele aceste anumit nu ne interesează dreaptul, nu le putem ignora când vedem întorcându-se serbările de reamintirea lor cu fiecare primăvară în sinul compatrioșilor noștri Maghiari. Si pentru că ele fac o parte din revocarea în memoria a unora din primele evenimente a le vîrtoșorilor doi ani, cari au sguduit patria noastră din temelii, nu putem de căt se aprobă, că compatrioșii nostri de altă naționalitate sciu veșnică trecutul lor.

In fața lucrurilor, unde simțemintul are locul și rolul prim, înceată deoseberea de tabere și nu se mai întrebă, care ce cocardă a purtat, căle au fost deosebite, scopul înse a fost libertatea, cel puțin aceasta a fost parola, care a rezunat în tumultul cel mare, care mugă în anii marțiali cu vehemență peste câmpii stropite de sânge ale Transilvaniei și Ungariei.

Poate că atunci ideile n'au fost destul de clarificate și reauă interpretare a adus cu sine, ca simțemintele să se prefacă în pasiune, din care a scăparăt flacără celui mai nefericit incendiu, a resboiului civil.

Inse oare astăzi, după ce neam depărt prete trei decenii de timpurile acele a luat loc săngele rece și au alungat cu totul pasiunea, înăcat simțemintele ce se manifestează cu ocasiunea aducerii aminte de acele timuri să fie lămurite ca aurul prin foc? Dorim ca să fie așa. Dorim ca compatrioșii nostri din largul patriei întreg, venerându-și trecutul să cugete la aceea ce este pentru prosperarea patriei comune. Dorim înse ca aducându-și aminte de victimile lor din acele timuri turbulente să nu ignoreze cu ignorarea disprețului pre toti căpătă și sangerat, tot în interesul patriei și al monarhiei, conduceți de asemenea simțemintă, cu toate că din alte puncte de vedere.

Până acum la frații Maghiari n'am prea observat o astfelie de atitudine

însoțită de simțeminte conciliatoare. Pe când la asemenea ocasiuni se obiceiuaște a îsta morții pe lângă tradițiunile lor unilaterale, ei căută cu neîncredere, mai mult, ei văd în manifestațiunile altora de una natură ca ale lor manifestațiunii de vrăjmașă tacându-le nu odată în publicistica lor de tendențe contrare intregității statului.

În împregiurările de astăzi tăcarea aceasta este o rătăcire. Împregiurările de astăzi nu sunt ceea ce croise Kossuth în 1848, pentru că opera lui Kossuth s'a terminat la Siria (Világos). Împregiurările de astăzi sunt răsărite din semenă aruncată atunci din amândouă părțile și dacă rodurile lor nu sunt de o potrivă favorabile pentru toți, datoria patrioșilor adeverăți și nasuitori către ceea ce numim civilizație clarificată este a folosi toate ocasiunile, ca între cetățenii unui stat simțemintele să se imbine spre un interes comun și spre o lucrare comună.

Austria-Ungaria și Italia în diverse forme încă au stat față în față la 1848, la 1859 și la 1866. Dară după ce lupta s'a terminat au eternizat împreună memoria celor căduți la Solferino și Custozza, și în concertul statelor mari se năzuiesc împreună pentru civilizație europeană.

Dacă se poate aceasta între staturi mari cu totul deosebite unele de altele, oare între cetățenii acelaiași stat resboiul de odinioară să se perpetueze în simțeminte și în vederile politice pentru toate veacurile?

Esempile sunt singurative, dar cu toate aceste ele sunt numeroase și dovadesc la o sămădintre compatrioșii nostri, ductul acesta, după noi, nefericit. Poate că nu suntem informați bine, dară ni se spune, că aici în apropierea noastră are să se ridice un monument pentru honveđii cei căduți în iarna din 1849 pe câmpile orășenii Ognei.

Mâna poimâne ne vor aduce foile raporturi despre serbările din cestiuine. Nu le județem înainte, ci dăm mai mult expresiune unor dorințe. Căci este timpul deșteptării și aprețării simțemintelor de libertate în mod egal și pe o parte și pe alta. Numai așa bunul comun, patria, va putea căuta cu siguranță în viitorul.

Revista politică.

Sibiu, 3 Martie.

Desbaterea bugetului în casa deputaților Ungariei nu mai are sfîrșit și ce e mai interesant, că trece prin faze, care nu seamănă cu bugetul și odată se chiama reformă în administrație și de altădată este cestiuine evreiască. În timpul din urmă cestiuine evreiască s'întins în desbaterea bugetului mai multe dile. Istočia a fost eroul acestei desbateri și nu numai pentru a prăsi ilăritate. Cestiuinea aceasta interesează din di în di și pe Maghiari.

Consulațile austro-ungurești din Bosnia și Erțegovina sunt delătură. Agendele lor s'au transpus guvernelor din Seraievo și Mostar.

Prin aceasta s'a delăturat anomalia, că într-oțeară, unde funcționează funcționari austriaci și unde tribunale austriace dau verdicte, să funcționeze și consuli ca reprezentanți ai intereselor austro-ungurești.

În Germania se petrec lucruri curioase. Dieta prusiană a respins un proiect de imposiție după cărcinărit. Prusianii vor fi creduți pe un moment că s'au curățit de acest soiu de imposiție. Guvernul central german însă vede mai departe decât Prusianii. Pe calea legislației imperiale aceiași Prusiani vor fi norocoși a plăti imposiție după otelierit și cărcinărit.

Bismarck a pus la cale adunarea documentelor, prin care va dovezi parlamentului agitațiunile cele antigermane a le lui Gorchakov. Într-alte se face amintire și de un proiect de alianță cu Francia.

Călătoria ministrului Brătianu la Berlin este discutată de presa română din opoziție, aducânduse în legătură cu dănsa planuri de alianță pentru resboiul viitoru, care n'are să fie departe. Pe ministrul Brătianu'l substituie în conducere cabinetului Cogălniceanu și la portofoliul interenal al lucrărilor publice min. de resboi col. Lecca.

Desbaterea bugetară în dieta Ungariei.

În ședința dela 2 Martie continuându-se desbaterea asupra bugetului cu cuvântul

L. Mocsáry: Comitatul nu se mai poate sustine în forma sa de astăzi. El nu mai este aceea ce a fost în trecut și în forma actuală compromis numai instituției. Si ministrul președinte, preținsul municipalist, este acela, care devalvează mai mult valoarea acestei instituții. Întorcându-se către Grünwald oratorul îl întrebă, unde astă piedecea pentru o desvoltare completă a potestății de stat față cu comitatul? Statul face ați cei place. Pentru Grünwald însă administrația nu este scop de sine, ci numai mijloc pentru un scop mai înalt, dar o administrație, care nu este scop de sine, nu poate fi bună. Grünwald nu și va realiza nici scopul seu principal, adecă maghiarisarea, și tot atât de puțin se va realiza și scopul ulterior: consolidarea statului. Sustinând sistemul comitatensă, această scăldă a libertății, vom întări naționalitatea noastră. Planul desfășurat de Szilágyi nu decât crearea unui organism biocratic centralistic. Prin centralizare administrație se va da în măna unui guvern, care să întră în raport de subordonare cu o putere ce se află afară de limitele terei. Guvernul nostru actual nu e mai independent nici cu un grăunte decum a fost odinioară cancelaria aulică și locuția. În fine oratorul se declară că nu primesc sistema de denumire recomandată de Szilágyi, ci voiesc să susțină sisteme electorală.

Ferd. Eber espouse motivație ce determină a aveă încredere către acționalul ministrului președinte. Prim-ministrul

nistrul și-a insușit un orizont mai larg de când s'a făcut dintr'un conducerător de partidă un bărbat de stat. (Aplaus în dreapta.) El a cunoscut că temeiul, pe care se poate conduce exclusiv politica acestei țări, este compromisul. Este imanent naturei compromiselor, ca ele de regulă să nu multămească pe nici una dintre părți; cine încheie compromise, își perde popularitatea și dacă el ministru președinte a adus drept jertfă pentru compromis chiar popularitatea sa, aceasta nu este o eroare imputabilă ci o dovedă că el procede cu cunoștință de sine și nu se alterează de considerațiuni rezervate. Ministrul președinte a dat politicei țării o direcție solidă. Până în anul 1875 șovâiam necontenit, nimă nu scia în ce parte trebuie să se plece Ungaria într'u sau altă întrebare. Astăzi întreagă Europa este lămurită asupra acestui punct.

Alb. Németh: Grünwald voiesc să nimicească prin reforma sa cu o trăsătură de pană întreaga sistemă municipală. Când o feără selbachică cumplita din pădure pericolitează viața trecătorilor, noi nu vom aperi de ea culcând toți arborii din pădure, ci stérping animalul. (Ilăritate în stânga.) Grünwald veșend această feără selbachică înfricoșată nu trebuia să o spriginească în timp de un an și jumătate. Szilágyi voiesc să steagă comunități suprime, adecă să concentreze pe comitele suprem și pe vice comitele într'u una persoană. Și ce o să fie dintr'un individ, commasat în acest mod? Cel mult o amfibie, dela cap până la șele comite suprem, ear de aci în jos vice comite. (Ilăritate în stânga extremă). Acești funcționari noini ar reaminti prefectii comitatelor din era lui Bach și prin consecuență ar trebui să li se dea și uniforma Bach-Schmerlingiană, firesc cu ceva caracter unguresc. Probabil ei ar trebui să poarte un atila până în șele, și de aci în jos, pentru ași remarcă și în afară natura de amfibii, nisice pantaloni strinți din soldi de pesce. (Ilăritate) Szilágyi a dis că ministrul președinte pentru a se desvinova să provoacă la cântul poporul: „Nem vagyok én oka semminék”, dar este și alt cântec care se potrivesc la programa lui Szilágyi. Acel cântec dice: Boczi, boczi tarka, se file se farka. (Ilăritate generală). Oratorul luând un ton mai serios descrie în partea din urmă a discursului seu conflictul ivit în anul 1868 între comitatul Heves și ministrul președinte Andrásy din motivul, că numitul comitat se pronunțase, printre resoluții congregațională, care corespunde programei partidei independenței, contra pactului din 1876. Decursul acelei afaceri dovedește, că forța trăndavie, vis inertiæ, a comitatelor nu merită a fi de loc defaimată.

In sfîrșit oratorul se declară, că într-o cît pentru buget primesc proponere lui Helfy, ear cît pentru întrebarea de încredere, propunerea lui L. Simonyi. Votul din urmă e motivat prin argumente politice și individuale, unul dintre aceste este, că sub ministerul actual s'a versat sânge cetețenesc, un lucru ce nu s'a întâm-

plat sub guvernele trecute. (Aplause vii în stânga estremă).

In ședința dela 3 Martie au plecat mai întâi Hegyessy pentru votul de neîncredere al stângii extreme, contele Bethlen pentru respingerea tuturor voturilor de neîncredere și Al. Bereczky pentru respingerea bugetului. După acesti oratori a luat cuvântul Gullner, care în esență a desvoltat următoarele idei: Administrația după apărarea sa este încă în stânga. Avem comisiuni comitatense, funcționari aleși, congregaționi și a. și totuși autonomia există numai la apără. Comitatele nu se pot îngriji cum se cede de interesele lor naționali-economice și culturale, pentru că le lipsesc dreptul de a impune însele contribuționi, prin urmare le lipsesc mijloacele materiale necesare. Pentru o autonomie adeverită se cere ca guvernul să nu treacă preste drepturile sale legale din supraveghiere. În faptă însă guvernul nu se interesează de limitele acestor drepturi ale sale ci face tot ce-i place. (Aprobări în stânga). E clasică în privința aceasta experiența ce a facut-o comitatul Pesta. Într-o afacere industrială, era vorba de înființarea unei mori de vapor în Halas, instanță primă și a doua au decis afacerea în asemenea mod, partida a apelat. Causa veni înaintea comisiunii administrative. Un membru din aceasta comisiune declară, că legea opresce comisiunea, a se ocupa de o cauză, care a decis în intările egal de doue instanțe. Comisiunea însă totuși a luat cauză în desbatere, a anulat cele două rezoluționi ale primelor doue instanțe și a decis într'un sens contrar. În urma acestei rezoluționi partida cealaltă a apelat la ministeriul de industrie. Nouă luni a trebut să astepte partida după rezoluționi. În sfârșit a sosit. Ministerul a dat comisiunei o reprobă pentru că s'a demis contra legiei în pertragere a causei, dintre altele a anulat cele trei rezoluționi și a rezolvat cauza așa cum o rezolvase comisiunea. (Ilăritate mare în stânga). Administrația noastră se pare a fi autonomistică, în faptă însă domnește centralizarea cea mai rigoroasă. (Aplause vii în stânga). O altă grupă de scăderi privesc lipsa de responsabilitate personală și calificarena nesuficientă a funcționarilor. Încât pentru scăderea primă responsabilitatea devine ilusoră, dacă afacerile nu se rezolvă de singurătate ci de colegiuri. Cât de frumos ni se părea dreptul comisiunilor administrative, a dice și el un cuvânt în afaceri de contribuționi. Să ce ne a arătat experiența? Într-o de inspectoarel de dare a referat o petiție pentru aștergerea unei contribuționi pleând pentru împlinirea rogarii, comisiunea s'a alăturat la această propunere; dar abia s'a enunțat rezoluționa și inspectoarel de dare a și înșinuat recursul contra ei. (Ilăritate mare). Eu întrăbă care este motivul acestei atitudini stranie? El imi responde: Sunt îndatorat a apela la ministeriu contra tuturor rezoluțiunilor în cause de dare. (Migcare în stânga).

Încât pentru calificareni, deputații Mocsáry și Iokai au luat asupra lor un rol întrădevăr nedemn vorbind într'un mod atât de desprețitor despre esența de calificareni. Dacă ar sei Iokai cât de multe lucruri trebuie să seie un funcționarul pe care nu ar fi vorbit într'un mod atât de desprețitoru despre acest obiect. (Aplause în stânga). Dar el nu s'a învertit nică când în aceste cercuri. Cu atât mai bătătoare la ochi înse este enunțarea deputatului Mocsáry care e versat în trebile administrative. El a dîs că e de ajuns, dacă funcționarii aleși și onesti și are voință bună; având aceste insușiri va

invîță tot ce trebuie să scie. După părere mea funcționarii trebuie să învețe înainte de a fi aleși și nu după alegere. (Aplause vii în stânga).

Ce se atinge de plăsoarea, că singuraticul nu îșfă scutirea de esențăriile funcționarilor administrativi, în această privință există destule foruri, la cari se poate plângă. Cum va pute să astepte el dela ministru un remediu, când însuși ministrul a ordinat procederea ce servesc de basă la plăsoarea. (Aplause în stânga).

Să acum vin la întrebarea: să fie funcționarii aleși sau denumiți? Eu cred că prelungă nisice prescrise stricte de calificareni alegerea e mai bună. Proiectele lui Szilagyi înțețioanează reforme salutare, care nu doar loc de centralizare și care după părerea lui Szilagyi vor fi salutare și în casul de denumire a funcționarilor. Eu acceptez reformele, dar denumirea nu, pentru că funcționarii denumiti totuși nu va uita nici când că are să-și mulțemească guvernului funcționarea sa.

Memoria lui Filip Pascu.

(— + 22 Februarie 6 Martie 1880).

Pompa, ce fine o oardă, nu vo pudă schimbă judecata lumiei care asupra fiecarui om numai după moarte s'a obiceinuit a se pronuncia fără rezervă!

I.

În aceste cuvinte adevărat filosofice și-a pronunțat fericitul Emanuel Gojdu, marele mecenat de pia memorie la România greco-orientală din Ungaria și Transilvania, în punctul 6 al testamentului seu valoros și salutarui, dorință: ca înmormântarea lui să fie că se poate mai simplă! Cine și cum a fost acest bărbat, faptele lui nobile și marinimoase, chiar după moarte lui au demonstrat adevărat sentinței sale despre judecata lumiei asupra fiecarui om, îa eternizat numele de nemuritoru, tipăritind cu litere de aur pe paginile istoriei naționale-bisericești.

Un simplu muritoru nici că ar putea săn și grăd altcum; ear ca de intrare la aceste modești ſire o indicație mai potrivită nu așa puță oră că se frunzerește clasici, cu dorința de a mi manifesta gratitudinea ce o datoresc și umbrei în Domnul reposatului Filip Pascu și săn pot exprima condolența pentru pierdere lui încă prea timpu, drept resuță doios la Necrologul apărut în Nr. 24 de Martă treceată la acestui preajtă diar, care în mod că mai simplu dar modest, adeca să fără pomăpă ilustrătoare cum să obiceinuit la alii, — ne-a anunțat moartea susnumitului bărbat.

Ce fericit măști simți eu, dacă aș fi în stare și capabil, de a depinde cu colori vii, prin un panegiric, genealogico-biografic viață și respective trecutul defuncțului, activitatea, zelul și cu un cuvânt faptele lui manifestate într'un lung ſir de ani în folosul patriei, al statului, naționalei biserici și al poporului din partidele acele, unde el a fost chiamat în timpuri cele mai critice și vîrtoase și angajat servijele și așa împlini misiunea de funcționar superior public al statului de șef-conducătorul al unei prefecturi, mai bine de un deceniu.

Necrologul publicat în diare, nimic nu atinge alta, decât că defuncțul ca advocat a reșosat în Versetă la 6 Martie nou, a. c. în etate de 59 de ani și la 7, adeca a doua și a înmormântat în cimitirul gr. or. de acolo.

Deși sprez și cred că un alt careva condeiu mai dibace de ai amicilor adoratori mai chiemăi ai reposatului, va fi indemnătă a face „panegiricul” complet, eu totuși ca unul dintre aceia, cari an stat mai aproape de densus, am servit sub densus în oficiu și l-am însoțit în viață socială, — condus de simțul gratitudinei, către memoria lui, și de condolență cără mult stimata familie, nu mă pot reține, de a nu expune și din parte mea unele date mai momentuoase despre trecutul reposatului, mai cu seamă pentru

mulți aici, cari n'au avut coatingere și prin urmare nici ocazie de a cunoașce și a judeca după fapte:

„Cine și cum a fost acel Filip Pascu?”

Aveând eu fericirea a'l cunoașce numai la anul 1854, când după provisoriul stării excepționale ce durase dela 1850—1853, după epoca revoluției din 1848/49, — se organiză Banatul-temeșan, — mă voi mărgini că se poate mai pe seurt, a schița cele ce mi le-am putut prenăsucesive dela 1854—1866, de cari notișe bine păstrate, — ca suveniri mie foarte prejoase — folosindu-mă acum la acest loc, cred că nu'mi va lăua nime în nume de rēu, nici imi va impuța aroganță dacă prin comunicație lor sinceră, fidelă și exactă, de o parte voi contribui că de puțin la consolare familiei rēmase; ear de altă parte voi face un modest serviu și publicui cetători de diare, care de sigur este interesat și competent, a cunoașce mai deaproape pre bărbății binemeritați și a'și pronunța judecata asupra lor chiar după moarte — fără rezervă — conform sentinței sus indicate.

La anul 1854, Filip Pascu era preșor cu reg. al districtului Bocșa; a fost pe timpul sistemei absolutismului german Bachian, și în această calitate defuncțul a servit, a condus o acerere politice administrative și judecătorie cu o rutină și disciplină exemplară până la emiterea memorabile diplome imperiale din 20 Octombrie 1860, când adeca constituția sa se restituție și cu deviza: libertate, egalitate și frăție!

Deac în colo, Filip Pascu, sub era constitutionalismului, fiind în fruntea comitatului Caraș fericitul Emanuel Gozsdu, primul comite suprem, fu ales de judecătorul constitutiv tot în acel cerc al Bocșei, ear mai apoi, onorat cu încredere poporului, ales de reprezentant la dieta Ungariei, îl vîșărăm esceland în sirul celor 11 deputați „ante luptători naționali” cără în costume naționale se prezentă acoala spre a reprezenta și apera interesele poporului. Ear ca reprezentant al intereseelor bisericești, la anul 1864 fu ales de deputat la congresul din Cluj, conlucrând la actele desprețării erarhice, și apoi tot așa la primul congres al nostru național bisericesc jinut în anul 1868 în Sibiu.

Nu mult după aceea introducea provisoriul fericitul Gozsdu chiamat dela conducere comitatului ca suprem comisar regesc Teodor Serbu de numi și invita pre Filip Pascu se ocupă postul de proto-fiscal comitatens la care era nedispensabil.

Dintre multe scrisori private și oficiale de ale lui, ce mi le-am păstrat bine căci aici un act original de cea mai mare însemnatate prin care Filip Pascu aveând a desprăi de locuitorii cercului Bocșa spre a'și ocupa noul post, își lăsă remas bun dela densi, astă cum a vorbit și respectiva serie el încă atunci înainte cu 20 de ani către popor și inteligența din acel cerc în „Adioul” următoru:

Adioul,
cădă locuitorii cercului Bocșa.

Septă ani și 7 luni am petrecut în mijlocul vostru: parte ca c. r. prete, parte ca judecătorul constitutiv și în decursul timpului acestuia avui onoare a fi ales și a reprezentant al poporului la dieta Ungariei.

Acum din partea Ilustrației sale Domnului comisar regesc de numi și de proto-fiscal sum chemat a merge la Lujoș și a ocupa postul acest nou.

Din atragerea înimii, și din simțemantă adevărată de care totdeauna am fost pătruns pentru bunăstarea și fericirea poporului, în a căruj mijloc am vîzut: me simăndatorat a mulțimi onorei preoților, zeloșilor învățători, stămătilor cetățeni, preținilor juđi și notarii comunității, și b'auvili și scumpul popor acestuia, pentru plecare și incredere cu care am fost ajutat și sprințit în purtarea sarcinelor grele ale direcților.

Cu înimă curată și conștiință liniștită mă depart din mijlocul vostru; că n'am ingreunat starea numeroi ci amersurat puterilor mele, am făcut tot căt s'a putut

măcar că n'am putut se incunună a mea dorință a face și mai mult.

Păstrăi-vă caracterul cel nepărat de măclădită credință și aplicare către monarh, cu care totdeauna ați escădat, și ca creștin buni urmănd învestiturei lui Christos dați imperatorului cele ce sunt ale lui Dumnezeu, iubite și unită pe altii tără deschisire de naționalitate și religiune, ca frajă adevărați căci toți avem asemenea interes, și toți suntem fii adevărați ai unei mame, adeca: a scumpelui nostru comune.

Cultivați artele și științele, îmbrățișați Industria și înșuripi cu toate puterile să ajungeți acolo unde au ajuns națile cele mai culite, dativ prinții la scăala învățători inalte și castigațiv bărbății învățători, cari se vă redice din înjosirea în care stați cufundăți la treaptă ce vi se cuvine, căci imperații se luptă cu arme dar poporale poporele se luptă și se întrec în cultură; și cu căt mai mulți luptători bărbății învățători vom avea cu atâta mai îngrăbi vom ajunge la pinta comună — adeca la fericirea și prosperitatea multoror.

Venitorul nime nul scie, el este în mâna Domnului, nu lăsăriți nici o ocazie favoravore neintrebătorul prin care puteți înainta către scopul comun.

Cu greu mă despărte de codrii Încăntători, și de valie desfățători care împodobesc înțintul acesta, și face așa de placută petrecerea în el; dar eu mult mai greu mă despărte de poporul acesta bun și brav, care locuiesc în locurile aceste romântice.

De trei ori fericiti se fiți voi bravori locuitorii, vă rog să mă păstreți în inițială voastră un loc de suvenir pentru mine care mult vă prețuese. Eu mă duc din inimă la voi înainte.

Dumnezeu cu noi, vă salută
Bocșea Mont. în 21 Decembrie 1861.
amicul vostru stimătoriu.

Filip Pascu,
proto-fiscal.

Încă nu mă înșală memoria acest act încă pe atunci s'a publicat în diare noastră; cuprinsul, tonul și spiritul lui este de ajuns a cunoaște și a se convinge fie-cine, cine, și cum a fost reposatul!

In calitatea sa de proto-fiscal defuncțul a funcționat în gremiumul comitatului Caraș, adeca în Lugoj 4 ani; ear mai în urmă — după ce pe la anii 1863/4, carașul să făcă strămutări în conduceră comitatului, anume după introducerea provisoriului chiemenduș și fericitul fost comisar regesc Teodor Serb ca septimiv la Pesta, lui i' urmă în calitate de administrator —, sau locuitorul de comite suprem, cunoscutul „antiorădoșcu”, Stefan Ambrus, despre carele ar trebui să mă opresc pe un moment, să intrerup firul cu memoria lui Pascu, și să mă ocup chiar la acest loc deațorul foarte potrivit spre a face o mică ilustrație a multelor nedreptăți și fatalități ce densus sub decursul timpului funcționării săa cauzaș aferenilor și intereseelor noastre naționale dar mai vîrtoș bisericești ortodoxe; dar fiindcă și așă stăpânește lui nu dură lung timp, și nu mult după delurarea sa paremice pensionarea lui, și el ca ambii antecesorii lui a reposat, este în Dumnezeu păcatele; — și așa continuând firul cu defuncțul Filip Pascu, — atâtă precăt' mi este mie cunoscut săm să intregesc: că și după îndepărtarea lui Ambrus venind în fruntea comitatului de comite suprem domul septimiv actual Ioan Faur, și organizând comitatul de nou pe baza constituțională, — Pascu fu ales de asesor și respectivă președinte al sedrii orfanale comitatense, unde funcționat până când și di Faur fu chiamat la Pesta în nouul seu post de judecătorie ca în locul seu să pună de comite suprem pre cunoscut regeneratorul Ujfalusi pentru de a stîrpi căt numai se poate elementul de funcționari români și a importa maghiarismul.

Eată până aci în câteva linii am ilustrat cariera oficială publică a defuncțului bărbății Filip Pascu, activitatea sa ca funcționar zelos dela în timpul din urmă, și mai vîrtoș vîzând intențiunile de ignorare și estirpare a inteligenței române din comitatul Caraș cel odiniosă prosperitate și înfloritoru, astăzi însă decăduț și sarbăd de corupție, — el, Pascu smărit în sufletul seu nobil, — disgustat de toate,

apoii atacat și în sănătate, — se retrase cu totul, părăsi Lugosul și se mută cu familiile sa la Verșeț, unde providența iudee un bun sprinț, pre ginele seu, avocatul Ioan Becineagă drept măngâiere la bătrânețe; acum susțințorul și îngrigitorul familiei rămasă.

Ar fi deci acumă să mai arăt căteva momente spre ilustrare: cum a fost și să bine a făcut defuncțul în decursul vieții și activitățile sale statului, națiunii, bisericii, poporului și particularilor? O dorință ferbinte a mea, și de sigur că și o pretenție justă a stimulabilor lectori, este aceasta; dar aceasta aici la acest loc, acum în dilele năcesurilor noastre când ne vedem strîntorii de toate părțile pe toate terenele și alungăți chiar de seară, nu se poate, nu este nici consult.

Toți aceia, mici și mari, cari ca și neînsemnatatea mea au cunoscut și au stat mai aproape de dânsul, cari au vîzut și conlucrat cu el, nu au trebuit să lăsă o spună nimă, cu atât mai puțin eu: ce a fost și ce a făcut el mai vîrtoș pentru cultura și prosperitatea poporului român în cercul Bocei, pentru siguritatea și moralitatea publică, pentru bisericile și scoalele noastre și preste tot în atacerile și interesele naționale, de după care tocmai se făcuse persoana odioasă la omnipotenți, cari nu voiau și lăudă judecății recunoașterii după adeverăta sa valoare culturală și intelectuală.

Eara pentru aceia, cari numai după nume, ci nu și după fapte au cunoscut pre defuncțul, aşa cred, că ajunge numai singurul spirit moral, național și religios, ce reușită prin tot cuvântul Adioiu lui să îndrepte către locuitorii cercului Bocei, care document memorabil l-am spus la binevoitoarea apreciere a onorabilului publicetitor și care este cel mai pompos testimoniu și cea mai eclatăntă dovadă, că defuncțul Filip Pascu, n'a fost un bărbat neînsemnat, ci nobil, binefăcător și bineînțiat pentru națiune, biserică și popor.

Condus de simțeminte nobile și înzestrat cu de înșuși frumoase defunțuri în funcție, să ca pretor cesar regesc al cercului Bocea n'a fost marginit numai la activitatea burocratică, ci mai adeseori în tot anul a întreprins excursiuni prin toate comunele cercului la cari ocasiuni în persoana a vizitat cu ea mai mare scrupulositate oficialele comunale, cancelariele notariale, dar cu deosebire toate scoalele; el s'a interesat cu un cuvânt pentru toate și s'a îngrițit despre toate scăderile și neajunsurile, a lăudat pre cei bravi, eur pe cei netrebni și a înfruntat în anul poporului, și astfel a contribuit foarte mult la dezvoltarea binelui comun și la delăturarea relelor.

Meritul cel mai mare, care după moștenea mea părere basată pe experiență și convingere este numai al defuncțului, sunt scoalele bine organizate cu învățători deplin calificați; dovadă despre aceasta este acel fact cunoscut și necontestavă: că generația mai tineră de ambele secse, mai din întregul acel cerc, pe timpul de atunci scăi carte, ceta și scria cu literă străbune pentru a cărora introducere și folosire chiar și la oficiul pretorial precum și la toate oficialele comunale el încă la anul 1859 sub sistemul absolutistic era însoțit cu predilecție. Mulți dintre cărturarii nostri și mai cu seamă notarii comunali dintre cari și eu eram unul, numai atunci — la stăruințele lui Filip Pascu — au învățat a scrie respective a se exercita în scrierea limbii române maternă.

Locuitorii, poporul și inteligența din cercul Bocei și caru au avut și au astăzi cele mai mari folosuri dela viață și prin activitatea neobosită a reposatului, o activitate a cărei rezultate și fructe se văd în totă splendoarea lor, acel popor și mai vîrtoș preșomajă și învățătorii de pe atunci cărora le rezunau dulce și sonore cuvinele rostite în „Adioiu” defuncțului, cuvinele sfatuitoare, indemnătoare și influențatoare pentru cultură, artă și dezvoltare simțimilor naționale, — nu mă îndoiesc nici pe un moment — că va deplângă pierderă binefăcătorului și binemeritatului seu conducețorului și povestitorului, car cea mai frumoasă și deamăna de renumele seu recunosc-

cință și gratitudine, ce o datorim noi cei vii și după moartea noastră următorii nostri memorie reposatului — după modesta mea părere individuală — ar fi nisunția, de a nu perde nici când din invățăturile ce le confine actual menționat, care este pămpata eternisare numelul în adormitul Filip Pascu, căruia să-i dicem ca de etere adio cu toții: Fie-i țărini ușoră și memoria bine cuvântată!

Sibiu, 1/13 Martie 1880.

Petriu Petroviciu,
actuarie metropolitan, sub defunțul fost cancelierul ces. reg. pretorul și notarul opidani în Bocea-montană comitatul Caraș.

Varietăți.

(Dela curte). Majestatea Sa împărată și regina Elisabeta a sosit în 11 Martie n. la 7%, oreare în Bruxelles. La gară a fost întâmpinată de regale Belgianilor de principalele de coroană și de prințesa Stefania și de cei dințău demnitari. La 10%, oreare înainte de ameașii Majestatea Sa a plecat dela Bruxelles.

(Excel. Sa I. P. S. domn archiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul a plecat cu trenul de azi de dimineață la Viena.

(Denumire). Dl Avram Ciorean preot gr. or. din arhiepiscopia Ardealului este denumit de capelan militar clasa II.

(Petrecere). De Sâmbăta seara dela „Imperatul Românilor” a fost cercetată binisor și destul de vioace, numai, cu toate că era de Români arangată și impoporată, nu s-a prea jucat românesc. Venitul curat se dice că e 100 fl.

(Molipsire). Deunăjile când cu încheerea carnavalului apusau, vre o căteva cete de oameni fără treabă, umbre cu masce pe fețe, moleștând publicul, ce se folosia de umbrelut pe străzi numai pentru trebuințe în afaceri. Eri după ameașii o jumătate de duzină de Tigani mai mari și mai mărunti, a creduț se făcă și ca ea cei de deunăjile și umbra costumată pe străzi, cu toate că mai modestă și fără de a maltrata pe cineva.

(Necrolog). Vai! căci prea de timpuriu trebuie să ne împlinim una dintre cele mai durerosoare și triste datorințe de colegi când anunțăm că unul dintre cei mai bravi elevi ai institutului Andreian din Sibiu, carele incă în anii fragedei jumătate neîndrepăta pre deplin la cele mai frumoase speranțe, iubul nostru coleg, cleric în anul al treilea Andrei Bárbaș în floarea vieții sale în etate abia de 22 ani după o boala grea de 3 luni în 19 Februarie v. a. c. s-a mutat din aceste trecețoare la cele eterne.

Deplâns, de părțile seu Eftimiu Bárbaș paroh gr. or. număra sa Ana, soră Elena, fratele Alesandru, unchiul seu Ioan Pop, preot împreună cu întreaga-i familie, verisoarele Iuliana, născută Ciocăș, maritata Sovrea administrator protopresb., Rosa născ. Ciocăș maritata Stef preot, Zina născută Pop maritata Pop, preot, vîrful Ioan Ciocăș preot și de toți ceilalți consanjeni; de intimul amic și coleg Teodor Sovrea și de toți amicii și colegii sei.

Deplângem neașteptata perdere din adîncul animei măngâindu-ne că sufletul seu cel bland și curat va fi răspălit luând din mâna părintelui luminiune cununa dreptăței și odichie eternă.

Remăștele lui pământesci s'au astracut în 23 a lunei curente în cimitirul gr. or. din locul nascerei sa Cioicotă. Fie-i țărini ușoră și memoria binecuvențată!

(Mutămită publică). La instalarea subscrисului paroch, prea onorabil domn protopresbiter Ioan Petric a dăruit pe sama bisericicei noastre din Doberleu, 1 Epitafir, Ru-

cavițe, Aier și o păreche de procovițe nouă. Pentru subscrissul în numele comunei bisericesci, aduce public prea onorabil domnul sale cea mai vîl multămită pentru fapta aceasta marinimoasă.

La înșarcinarea comitetului parochial,

Ivan Oltean m. p.,
paroch și președ. comitetului.

(Recunoșinta) exprimă în public parochul nostru Il. H. din Slimnic binefăcătorului bisericie noastră de acolo, Aleman Cloșe din Boiu, care a cumpărat pentru menținătoare biserică un epatrafir, disc și stea și un molitvenic în președ. de 33 fl.

(Mișcare antisemetică) se ivesce acumă și în Viena. Aici cercuiează o „provocare a unui patriot” la unirea după exemplul „ligei antisemetică” din Germania a tuturor, cari sunt de aceași părere, și la scăparea cetăței de „bucilă Judaismului.”

(Plățile dîlnice) ale împăratilor europeni sunt următoarele: Alecsandru II 125,000 franci, Sultanul 90,000 fr., Francisc Iosif 50,000 fr., Wilhelm 41,000 fr., Humbert 32,000 fr., Victoria 31,508 franci.

(Emigrarea în America) de care am amintit de mai multe ori în „Tel. Rom.” a luat cu deosebire în comitatul Șaroș dimensiuni mari. Lodusorii vîndendu și toată averele misătoare și nemisătoare cu prețuri de batjocură se pun pe calea ferată cu mie și mare și pleacă spre Hamburg, de unde se imbarcă spre America. Până acum — dice „Kelet” — au emigrat din comitatul numit mai mult cu 8000 oameni începând dela Septembrie 1879 încoace.

(O invenție interesantă). După jurnalul „Techniker,” care apare în New-York, d. Perreau a inventat un Velociped, care se mănușă cu aburi și face pe ora 4—5 mile. Velocipedul cu 3 roate și mănușarea lui costa pe mil numai 3 cent, dacă se efectuează cu spirt.

(Un tunel submarin). Spre a înlesni comunicația între Vandenberg și coastele atlantice în America de Nord s'a început lucrarea la un tunel pe sub riu Detroit, care desparte Statele-Unite de Canada și se unesc cu lacul Erie. Acest tunel va avea o lungime de 3700 m. pe sub riu și două linii ferate.

(Unirea marină). Guvernul rusesc primind proiectul lui Daniloff în privința unirii mărilor Azof și Caspică va procede la realizarea acestei minuni marinare. Valoarea lucrării s'a prețuit la 50 milioane ruble.

(Emigrare). Din ținuturile dela Tribau și Drăsuș mai mult ca 90 familiile bogate și-au vîndut toate pămînturile și sunt gata a emigră spre America de Nord. Aceste familiile duc mai mult ca un milion de fl. cu sine din ţările noastre. De altmîntre se scrie din New-York, că din Austro-Ungaria emigrază mulți, fără de a se gândi, că acușu nu mai au loc, unde să se poată aședa. Aceste sunt semne, că oamenilor în Austro-Ungaria le umbă că se poate de rău.

Scolastică.

(Urmare).

După ce am vîdut neajunsurile metodului usitat în manualele pentru învățarea religiunii creștine, de care s'a servit și se servește scola noastră poporă, vom cerca să arătăm acum.

III. Adeveratul metod, după carele are să se propună învățămîntul religiunii creștine în scola poporă.

Foarte cu grec și anevoie va fi, „a cărui adeveratul metod, după carele „să se propună și împărtăsească religiunea creștină, între atâțea metode

, absurdă și barbare, care domină „de veacuri în manualele de religioase ale scoalei poporale!” — ne va reflecta cineva.

Si aceasta nu cu nedreptate.

Noi însă având a trata chiar despre învățămîntul religiunii creștine, carea se basează pe adever și dreptate, și așa ne învață, a căuta și a îmbrățișa adeverul și a păzi dreptatea, ca creștini ne cunoaștem, că suntem datori, a și urma așa.

Vom căuta dar adeveratul metod după carele are să se propună învățămîntul religiunii creștine chiar acolo, de unde a isvorit el, de unde a isvorit măntuirea genului omenește.

Măntuitorul genului omenește, scim cu toții, că a fost Domnul nostru Isus Christos. Carele ne-a învățat, să cunoascem pe Adeveratul Dumnezeu, să credem într'el, să-l iubim mai presus de toate, să-l onorăm, să ne închinăm lui, să împlim voia lui și să ne temem de el cu adeverată pietate.

Si cum erau învățările Măntuitorului lumii după cuprinsul și intocmirea lor? — Cum erau ele propuse și împărtăsite? —

In mănușa dumetăca:

1. Invățările Măntuitorului lumii erau potrivite pentru fiecare om din lume, așa dar folositoare orii și cînd.

Pe temeiul acesta învățămîntul în scola noastră poporă să fie potrivit pentru fiecare copil și folositoare tuturor; învățămîntul religiunii să cuprindă în sine material mărginit rațional în trăsuri generale pînă la vîrstă, nu desfăcut în toate amuzantele și subtilitățile confesionale.

2. Invățările Măntuitorului erau deșteptătoare, luminătoare, atrăgătoare și pentru aceasta în stare a cultiva, îndrepta, rădica pe omul din lăuntru din ce în ce o treaptă mai înaltă, ca pre de o sfîntă cugătoare, simțitoare și poftitoare, carea nu numai să cunoască, ci să și învească, să și îmbrățișeze adeverul și binele și să se șevrăsească fapte frumoase religioase și morale.

Apoi învățările Măntuitorului au și fost îmbrățișate și urmate cu toată voia de oamenii, cari au putut avea fericeirea, să le audă.

Așa dar învățămîntul religiunii în scola poporă să fie deșteptător, luminător, atrăgător, ca să poată fi în stare, a cultiva, îndrepta, și ridica sufletul copilului din cînd în ce la o treaptă mai înaltă, ca pre de o sfîntă cugătoare, simțitoare și poftitoare, carea nu numai să cunoască, ci să și învească, să și îmbrățișeze adeverul și binele și să se șevrăsească fapte frumoase religioase-morale.

3. Christos nu desconsideră pe oameni, cari se adună împrejurul lui, să-l asculte, ci:

a) Sântele Sale învățări și-le intocmă amăsurat gradului desvoltării înțeleptuale a acelor oameni; li-le propune și împărtășia cu blândețe și cu placere; așa încât se lipesc de înimă, mișcă inimă ascultătorilor, o deschideau, intrau într'ensă, de le simțim;

Apoi ce intră la inimă, aceea pătrunde și în mintea omului. Si ce intră în mintea omului, prin inimă, nu poate ieșa în toată viața lui.

Nu mai trebuiau dar învățările lui Christos memorate.

Deci învățămîntul religiunii în scola noastră poporă să fie intocmit amăsurat naturii desvoltănde a copilului.

Natura în desvoltarea ei face pe copil.

Să nu cuprindă dar învățămîntul religiunii în sine nimic posomorit, restrințător, împovărtător, apăsatior; ci să se propus cu blândețe și cu placere, ca să poată fi simțit de inimă copilului, să-i poată intra prin inimă în mintea lui, ca să nu mai uite nici odată.

Ca prin aceasta să scape bietul

copil de cecace și este lui foarte neplăcut și urit, adeca de impovărtătoare și apăsătoarea memorisare a materialului învățământului religios.

b) Invățăturile lui Christos cuprindeau în sine material concret ori propus în formă concretă. Pentru aceasta oamenii, cari l-au sănătă, își puteau face reprezentări și noțiuni vii, chiar și precise despre sănătă lui invățători. Va să dică, le puteau cuprinde și înțelege pe deplin; apoi s'au și folosit.

Așa dar învățământul religios în scoala poporala să cuprindă în sine material în formă concretă, nu abstractiuni, nu dogme.

Că să poată fi cuprins, înțeles și folosit de copil, a căruia minte își poate face reprezentări și noțiuni numai din intuiție.

c) Christos nu imbrăcea învățăurile sale în definiții; nu predica, nu spunea ascultătorilor sei, ce să simțeașcă, ce să cugete despre ele; nu îi provoca, nici nu le poruncă, să voiască și le stimă și le îmbrățește; dar le propunea într'un limbaj dulce, ușor de precepuit și în mod atrăgătoriu; apoi, unde afă de cuviință, conducea cugetarea ascultătorilor și prin întrebări raționale (... „Al cui este tipul acesta?“ — „Al împăratului“ — . . .), incât oamenii, cari au sănătă lui invățători, singuri se convingeau despre adevăr și bunătatea cuprinse într-însele, și așa — le iubiau din toată inimă, le primiau, le imbrățiau cu toată voia lor și urmau după densemle.

Deci materialul învățământului în scoala poporala să nu fie expres în definiții, nici propus în mod predicatoriu, provocătoriu, poruncitoriu; ci în cuvinte usoare de înțeles, dulci, atrăgătoare, conducându-i cugetarea copilului prin întrebări metodice.

In modul acesta va putea copilul simți și cunoaște bunătățile învățărilor creștinești, le va imbrățește cu voia lui și va urma după ele.

d) Invățăturile lui Christos erau întocmate după trebuința de a îndrepta neajunsurile și scăderile oamenilor; apoi ca să le poată acosta mai bine, cuprinde și înțelege, li se propunea în formă de tablouri plastice — istorioare.

Măntuitorul Christos nu s'a servit cu sisteme; nu a lăsat apostolilor săi și printr-înșii lumii nici o sistemă.

Deci materialul învățământului religios în scoala poporala să nu cuprindă în sine o totalitate scientifică, și învățăurile creștinești elementare să nu formeze o sistemă scientifică, ci să fie propus în formă de tablouri plastice — istorioare.

e) „Fiți desăvărsiți, precum și Tatăl vostru din cériiuri desăvărsit este“ — ne învață Măntuitorul lumii Christos.

Priu aceasta ne arată, că perfecția zace în infinit; că scopul omului pe acest pămînt este, a năzui, a se îndrepta și a se mișca spre perfecție. Apoi îndeandă pe oameni a se avânta, îi inanimează în avânt, în progresul spre perfecție, spre Tatăl Cerec, C. Infinit.

Nu impedează prin ponderositatea mărturisirii credinței dezvoltarea progresivă a spiritului omenești.

Așa dar nu spocală, nu dresură, ci aderează cultură și educație au fost pentru oameni invățăturile lui Christos.

Nu uneite, nu sclavi ai întunericului, ci ființe după tipul și asemănarea lui Dumnejdu și de unde să se avânte spre Cel Infinit.

Deci învățământul religios în scoala poporala să îndrepte reținerimea, să o pună pe calea, și să o înlesnească, a se mișca liber și neaternată spre perfecție; însă să nu împedice acesta prin legarea de ponderositatea mărturisirii credinței.

(Va urma.)

Bursa de Viena și Pesta

din 13 Martie 1880

	Viena	Pesta
Renta de an	101.95	101.90
I emisiune de ob. de stat dela drumul de fer orient ung.	—	79.—
II emisiune de obig. de stat dela drumul de fer orient ung.	92.—	91.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	82.—	82.25
Imprumutul drumurilor de fer ung.	118.80	118.75
Obligăjunitiung. de resumpărăre pământului	89.75	89.50
Obligăjunitiung. cu clausula de sortire	—	88.50
Obligăjuniti urbanile temesjane	88.—	88.—
Obligăjuniti urb. temesj. eu clausula de sortire	—	87.50
Obligăjuniti urbanile transilvane	88.—	88.—
Obligăjuniti urbanile croato-slavonice	92.50	—
Obligăjunitiung. de resumpărăre decimale de vin	91.50	91.25
Datorie de stat austriacă în hărție	71.40	71.30
Datorie de stat în argint	72.10	72.05
Renta de aur și argint	84.45	85.50
Schulden de stat dela 1899	128.25	128.50
Acejuni de bancă austro-ung.	835.—	830.—
Acejuni de bancă de credit ung.	301.90	301.—
Acejuni de credit austr.	282.50	282.50
Sorti ungurești cu premii	—	112.25
Argint	—	—
Galbin	5.58	5.54
Napoleon	9.45	9.46
100 mărci nemțesci	58.20	58.30
London (pe polță de trei luni)	118.60	118.80

Economic.

Sibiu, 12 Martie n. Pro hectolitri: Grâu fl. 9.-10.; Grâu săcăret fl. 7.50-8.50; Săcărit fl. 6.10-6.50; Orz fl. 4.20-4.60; Oryza fl. 3.-3.40; Cucurz fl. 5.-5.40; Măslin fl. 6.-7.; Cartofi fl. 1.60-2.-3.; Semenă de căpăț. fl. 9.-10.; Mazare fl. 7.-8.; Linte fl. 11.-12.; Fasole fl. 6.70-7.40; 50 chilo: Făină de pâine fl. 7.50; Slăină fl. 50.-55; Unsoare de porc fl. 28.-30; Sărut brut pro 50 chilo fl. 16.-17.; Sără de luminări fl. 24.-25; Luminișă desluș fl. 28.-29; Săpun fl. 20.-21.; Făină 50 chilo fl. 1.05-1.15; Căneptă pro 50 chilo fl. 16.-17.

Lemnăvertonate de foc pro metru cubic fl. 3.75 Spirit pro grad 55-60 cr. pro chilo: carne de vită — er.; carne de vițel 45-50 cr. carne de porc 48-50 cr.; carne de berberece — er; oaie 10 de 20 cr.

Mediaș, 11 Martie n. Pro hectolitri: Grâu fl. 9.-9.80; Grâu săcăret fl. 7.50-8.30; Săcărit fl. 6.40-7.; Cucurz fl. 3.10-3.40; Cucurz fl. 6.25-5.40; Semenă de căpăț. fl. 7.50-8.; Fasole fl. 7.50-8.; mazare fl. —; Cartofi fl. 1.90-2.; Făină fl. 1.80-2.; cel vechiu; cel nou fl. —; Căneptă fl. 34.-35.; Slăină pro 100 chilo: fl. 60.-65.; Unsoare de porc fl. 28.-30; Sără de luminări fl. 40.-50.; Spirit pro grad cr. 11 1/2; carne de viță pro chilo 40 cr. carne de porc — er; carne de vită — er; oaie 6 de 10 cr.

(Gunoitol vițelor) se poate face foarte rentabil udândule cu apă, în care să topăi o cantitate de peatră săracă. Vițele se înțeleg înainte de a se uda trebuie să fie curățite cum se cuvine. Udatul se face primăvara după se să facă vreme frumoasă adecăt cam prin luna lui Maiu. La fie care viță se toarnă o cantitate de vîtră oare către quarturi de apă care conține peatră săracă topită, căreia se mai poate adăuga și ceva urin de om.

Estrasi din foaia oficială „Budapest Közlöny.“

Licitării: în 28 Martie și 26 Aprilie imob. Marietie Baumann în Alțina (trib. Sibiu); în 18 Martie imob. remasului după soția lui Simeon Grünfel în Audeu (judec. cerc.); în 6 Aprilie și 24 Maiu imob. lui Pavel Nagy în Agard (trib. M. Oșorhei); în 13 Aprilie și 13 Maiu imob. lui Iosif Szilágy în Cluj (trib.); în 18 Martie imob. lui Sighismund Richtzeit în Iercea (judec. cere. Reghen); în 30 Martie și 30 Aprilie imob. soției lui Nicolae Demian în Turda (trib.); în 18 Martie imob. lui Ioan Ciungu în Racovița (trib. Sibiu); în 1 Aprilie și 7 Maiu imob. lui Ioan alii Chiril Popa în Megyánság (trib. Turda); în 9 Aprilie și 22 Maiu imob. lui Andrei Deucz în M. Oșorhei (trib.); în 20 Aprilie și 20 Maiu imob. lui Ioan Tonts în Fa-

răgaș (judec. cerc.); în 12 Aprilie și 12 Maiu imob. lui George Tárkány în Cluj (trib.); în 22 Martie și 22 Aprilie imob. lui Vasile Sieub în Poplaca; în 28 Martie și 28 Aprilie imob. lui Ioan Stănuțel și soții în Ilimbav (trib. Sibiu), în 27 Martie imob. lui Michael Tontsch în Sărcaia (trib. Brașov); în 24 Martie imob. lui Ioan Toma în Archid (judec. cere. Teaca); în 14 Aprilie imob. lui Ioan Nagy în Cluj-monstru (trib. Cluj).

de un an dela publicarea acestui edict să se prezenteze înaintea subscrișului for matrimonial, căci la din contră și în absență lui se va decide procesul divorțial intentat asupra ei. Brașov în 31 Ianuarie 1880. Forul matrimonial gr. or. al tracătorului prot. II al Brasovului. Ioan Petrie m. p., protopresb.

Nr. 97.

1-3

EDICT.

Elena născută Vasile Gămulea din Brașov, care a părăsit cu necredință de 6 ani de dile pro legiuitor ei bărbat Ioan Nicolae Savu, tot din Brașov fară de a se fi locul ubicării ei, este prin aceasta citată, ca în termen de un an să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absență ei se va pertracta și decide procesul divorțial, intentat asupra ei de soțul ei.

Brașov în 5 Februarie 1880. Forul matrimonial gr. or. al Brașovului I. Iosif Barac m. p., protopresb.

Nr. 35.

1-3

EDICT.

Ana născută Achim Filip de religioase gr. or. din Porțecii comitatul Sibiului în Transilvania, carea de doi ani și jumătate părăsit cu necredință pro legiuitor ei bărbat Ioan I. Costeiu Boancă tot de acolo, fară ca să se scie până acum ubicăriunea ei, prin aceasta se citează, ca în termen de un an și o zi dela prima publicație a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, procesul intentat contră ei de către bărbatul ei, se va decide procesul prescripsei legii și în absență ei.

Sibiu 1 Februarie 1880. Forul matrimonial gr. or. al protopresbiterului Sibiu al II-lea.

Nr. 35.

1-3

EDICT.

Georgiu Mitarca, de religioase gr. or. din Jimbor (Zsombor) pretura Oclandului, ppresbiterul Cohalmului, părăsind de 5 ani de dile în mod clandestin pro legitima lui muere Bucura Ţerban tot din Jimbor fară a se fi locul ubicăriunei lui, se provoacă prin aceasta a se prezenta în restimp de 6 luni de dile, sau în persoană, sau prin reprezentant legitimat, înaintea subscrișului for matrimonial, căci la din contră, legilul urdit, se va decide în înțelesul legilor în vigoare.

Cohalm, 22 Ianuarie 1880. Dela forul matrimonial judecătoresc de I-a instanță gr. res. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea m. p., adm. protop.

1-3

EDICT.

Anghel Ilie Chidu de religioase gr. or. din Porcesci, comitatul Sibiului în Transilvania, carele de 7 ani, cu necredință a părăsit pro legitima lui socie Floarea născută Maniu Pureca tot de acolo, fară a se fi ubicăriunea lui prin aceasta se citează, ca în termen de un an și o zi dela prima publicare prime a acestui edict, să se infăște înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră procesul intentionat contră muereea lui în sensul legei se va decide și în absență denunț.

Sibiu, 1 Februarie 1880. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracătorului Sibiului II ca for matrimonial de prima instanță.

CONCURS.

Pentru vacanța parochie română gr. or. Trapold clasa a III ppresbiteratul Sighișoarei în urma resignației parochului Sofroniu Brădușa în sensul prea venerabilei ordinării consistoriale date 23 Ianuarie c. Nr. 149 B. se scrie prin aceasta concurs cu terminul 31 Martie c. st. n.

Emolumentele sunt:

1. Casă parochială cu două încăperi, una bucătărie, cu edificiile economice recerate în stare bună, și grădină de poame.

2. Șeptă jugere pămînt, parte a- rătură, parte feneță, — dintre cari 3 1/2 jugere folosibile ca semenătură în tot anul.

3. Dela 80 familii române câte o ferdelă cucuruz sfârmit, mesură veche.

4. Dela 40 familii neurustice câte 17 cr. v. a. simbra anuală și câte o di de lucru dela fie-care familie.

5. O verdere.

6. Șese stângini de lemn de foc, și în fine

7. Venitele stolare, regulate prin sinodul parochial.

Cei ce doresc a competă la această parochie sunt avisati a-și trimite subsemnatul oficiu ppresbiteral până la terminul indicat petițiile lor instruite în sensul „stat. org.“ a dispozițiilor sinodale din anul 1873 și a regulamentului congresual din anul 1878 documentând pe lângă cunoștință limbieră materne și a celei maghiare sau germane, având a se prezenta până la aspirarea concursului în vre-o dimensiune sau serboare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cantece, tipic sau cuvântare.

Sighișoara 21 Februarie 1880.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Sighișoarei.

In contelgere cu comitetul parochial concernent.

Zacharia Boiu m. p., ppresbiter.

Nr. 33

2-3

CONCURS.

Spre înfrigirea vacanței stațiunii parochiale de a III clasă din comună Corbi ppresbiteral Făgărașului II se scrie concurs nou cu terminul până la 16 Martie a. c. v.

Emolumentele sunt tot cele publicate în concursul cel dinăunătă la 26 Iulie 1879, în Nrii „Teleg. Roman“ 88, 89 și 90.

Doritorii de a ocupa această parochie vacanță își vor așterne concursele sale instruite cu documentele recerute conform „stat. org.“ până la diua prefiță subsemnatului scaun protopresbiteral.

Avrig 20 Februarie 1880.

In contelgere cu comitetul parochial.

Vasilie Maesim m. p., adm. prot.

Nr. 83.

1-3

EDICT.

Ilie Cocă din Sănpetru, care a proape de 10 ani părăsit cu necredință pro legiuitor lui soție Paraschiva Dragoș, tot de acolo, și privescă în lume fară a se fi ubicăriunea lui, se provoacă prin aceasta, ca în termin